

Иывас тымарёне сирён, этём – семейине

2024 Семье
сұлталаккё

Проект Чăваш Республикн Цифра аталанăвĕн, информаци политика тата массăлла коммуникацисен министрствин пулăшăвĕне пичетленет. Авторĕ – Ирина Яковлева

Самрак семьеесене – төрев

ДЕМОГРАФИЯ
НАЦИОНАЛЬНЫЕ
ПРОЕКТЫ
РОССИИ

Нумай ачаллисем тимлэхре

2023 сұл пусламашё тёлне черетре танă пилёк е ытларах сұла ситмен ачалла семьеесене пурне те ситес пилёк сұлта сұрт-йёрпе тивёстермелле – сакан пек пысак тёллев лартать правительствон умне Чăваш ен Пуслăхё Олег Николаев. Унашкаллисем республикара 480 енне семье.

Нумай ачаллисем хайсен хăтлă кетёселлĕ пулчăр тесе юлашки сұлсенче Чăваш енре чылай ёс туса ирттернĕ. 2021–2023 сұлсенче республика правительствин пулăшине ку ушкăрни 267 семье сұрт е хваттер илнĕ.

Кăсăл пилёк е ытларах ачалла мăшăрсенчен 157-шине сұрт-йёрпе тивёстерме палăртасчĕ. Ку тёллеве пурнăшлама республика бюджетĕнчен 833 миллион тенкĕ тăкаклама пăхса хăварнă.

Хамăр инф.

Республикара пурăнкан тата 166 самрак семье сұрт-йёр туянма е хăпартма патшалăх пулăшăвне тивёсĕ. «Самрак семье» программăна хушма финансировани пулнă, сак тёллеве республика бюджетĕнчен тата 157,5 млн тенкĕ, муниципалла перлехсен бюджетĕнчен 18,6 млн тенкĕ уйăрнă.

Программăна хутшăнкан семьеесем сұрт-йёр хакĕн 30–35% чухлĕ субсиди илме пултарасчĕ. 2024 сұлта республикара пурăнкан 457 самрак семьеене пулăшма палăртнă. Ку кăртарту пелтёрхине танлаштарсан 35% ытларах. Кăсăл 173 семье сăмăллăхна уса курса сұрт-йёр условийёсене лайăхлатнă. «Самрак семье» программа «Сұрт-

йёр тата хула хутлăхё» наци проекчĕне килешүүлĕн пурнăшланат.

Сак кунсенче Вăрнар тăрăхĕнче пурăнкан самрак семьеесем те патшалăх пулăшăвне тивёсĕн. Округ пуслăхё Надежда Никандрова вёсене социалла тўлеве илме свидетелствăсем панă. Пётёмпе вырăнти тата республикари бюджетсен-

чен 6,6 млн тенкĕ уйăрнă.

Вăрнарта пурăнкан Анастасия Алексеева савăнăшне пытармасть: «Самрак семье» программăна хутшăнма эфир пелтёр черете тăтамăр. Патшалăх самраксене сұрт-йёр условийёсене лайăхлатма курăмлă пулăшу кўни савăнтартать. Манăн мăшăр сар сынни, хальхи вăхăтра ятарлă сар операцине хутшăнать, Тăван сёршыва хўтелет. Эфир социалла тўлеве илинишĕн питĕ хелёртерёмĕр, патшалăха черерен тав тăватпăр».

Оксана СЕМЕНОВА

Сёне наци проекчĕ пулăшĕ

Ситес сұлхи январĕн 1-мешĕнчен сёршывра сёне наци проекчĕ – «Семье» – старт илет. Вăл мероприя- тисен шучĕпе те, укса-тенкĕ хывинн калăпашĕпе те чи масштабисенчен пёри пулĕ.

Расей Президентĕн Владимир Путин палăртнă тăрăх, апа семье институтне сирĕплетме, мăшăрсен апа шăслăхне тата пурнăс пахалăхне ўстерме ёсĕ кертесчĕ.

«Семье», чăнах та, семье хаклăхёсене саракан, ачасем суртас тёрёс воспитани пама лайăх условисем тума пулăшакан проект пулмалла.

Унта тёрлёрĕн пелтёрешлĕ сёненлехсем керёс:

- Амăшлехне тата ачалăха сыхласиле сёне комплекслă программа.
- Ачалла семьеесене пулăшу кўмелли мероприя- тисем.
- Семьесем пурнăс пахалăхне тата демографи лару-тăрăвне лайăхлатмалли мерăсем.

Пур енёпе те пултаруллă

Рассейре финанс ыйтăвёсене чи лайăх пелекен семьеене шырасчĕ. Апа Пётём Рассейри Сбереженисемпе инвестицисен семье фестивалĕнче палăртёс. Нумаях пулмасть 23 субъектра конкурсан вырăнти тапхăрсем иртнĕ ёнтĕ. Маттур семьеесем финанс аслăлăхĕн амăртăвне пухăннă.

Конкурс йёрки питĕ интереслĕ. Конкурсантсем тёрлёрĕн тёрслевсенчен вайă балёсене – алтынсене – сёнесе илнĕ, вёсем «перекет кёнекинче» пустарăна пырасчĕ. Чи нумай алтын пухакансем – регионти сёнтёрёсем – сентябрĕн 7-мешĕнче Мускавра федералла тапхăрта тулăшасчĕ.

Фестивалĕн Чăваш енри тапхăрне Вăрнар округĕнчи пултаруллă семьее те хастар хутшăннă. Кашни финанспа экономика колледжĕнче иртнĕ конкурсна Вăрнар округĕн чысне Маловсем хўтеленĕ: Василий Иванович, мăшăрĕ Ираида Васильевна тата

Маловсем.

вёсен хёрĕ Эвелина.

Укса-тенкĕ аслăлăхё енёпе квест, мастер-класс, лекцисем, квиз, ёслĕ вайă-симулятор... – тем тёрлĕ активлăхсем витёр тухнă участниксем. Финанс тивёстерёвёсемпе тёрёс уса курассиле те, сбереженисемпе инвестицисен финанс культурине пелниле те. Вăрнарсем мёнпур заданисене аста пурнăшласа фестивалте хайсене лайăх енчен кăтарнă.

Палăртса хăвармалла,

Маловсем – округра хайсен ёс-хелёпе, хастарлăхёпе паллă, хисеплĕ семье. Мăшăр пурнăшне савалла профессие – самрак аравă пеллў тата воспитани парасине – халалланă. Унта чăннипех те пысак ситёнўсем тăваасчĕ.

Семье пусё Василий Иванович тёрлĕ сұлсенче округри вёрентў учрежденийёсене тимленĕ, вёсен ёс-хелне ертсе пынă. Хальхи вăхăтра – Вăрнарта ача-пăча

пултарулăх сұрчĕн директорĕ. Мăшăрĕ Ираида Васильевна та педагог, кёсĕн классени ачасене вёрентет. Пёвчĕккисене 28 сұл ёнтĕ пеллўтнечиле паллаштарать вăл.

Хёрёсем те Маловсен ашшĕ-амăшĕ пекех пур енлĕ пултаруллă: вёрёнўре те, обществалла ёсене те. Чăннипех те хисепе тивёслĕ, тёлслехлĕ семье.

Ирина ЯКОВЛЕВА

Йёркене пăхăнмалла

Амăшĕн капиталĕ – семьеесене патшалăх енчен кўрекен курăмлă пулăшу. Ун майёпе уйăракан укăсакан саккунпа палăртнă тёллесемпе уса курма юрать. Сұрт-йёр туянма е хăпартма, ачасене вёрентме, амăшĕн пенсине ўстерме...

Палăртмалла, семьеесем пуринчен ытла пёрремблĕ вариантта суйласчĕ – укăсакан сұрт-йёр условийёсене лайăхлатма ярасчĕ. Анчах хваттер е сұрт туянма амăшĕн капиталё уса курнă чух хайĕн йёрки пур. Саккун требованиёсене сирĕп пăхăнмалла. Сăмахран, патшалăх пулăшăвĕпе туяннă кушман пулăхра семьеен кашни членене пай уйăрса памалла.

Ку йёркене Росреестран Чăваш Республикинчи Управлениён пай пуслăхё Эльби Николаевă сăлла апапартать:

– Амăшĕн капиталёпе сыхăннă сделкасем хашпёр чарусемпе тата саккун требованиёсеме сыхăннă. Тел ыйту – хваттерти е суртри пайсене мёлне тата хаш тапхăрта уйăрмалла. Сакан сичнен килешёве нотариус пăтенче е ахаль сыру евёр те хатёрлеме пулать. Ку ёсĕ нотариус пурнăшлать-тёк, пётём документсене вăл хатёрлет. Сăв шутра пай виçисене шутлама та пулăшать. Килешёве хăвăр сыратăртăк, пётём расчесене хăвă-

рăн палăртмалла.

Амăшĕн капиталёпе туяннă хваттер-суртра ачасене пайсеме тивёстермелли вăхăта та сирĕплетнĕ. Ку тапхăр – семье банк умёнчи парăма пётёмёшле татнă хысăн сур сұл иртиччен. Банк килешсен, пайсене тўрех те уйăрма юрать. Хваттере кредитсăр илнĕ пулсан та килешёве сделка вăхăтёнче сырма пулать.

Шел те, хашпёр ашшĕ-амăшĕ ку йёркене сирĕп пăхăнманни тёл пулать. Теприсем ачасен прависене умасчĕ – вёсем ахаль те пёрле пурăнасчĕ, пайсене йёрки ним тума та кирлĕ мар тесе шутласчĕ. Анчах саккун требованиёсене пăхăнманшăн япал тымта тивет. Ачасен прависене хўтелесе прокуратура суда тухнă тёлслехсем нумай республикара.

Ку семьеесем кайран хваттере сұтас-тăк, туянакансем те хăрушлăхра. Вёсенче ачасене пайсене уйăрса панани палăрсан, сделкана суд урлă парăхаслама пултарасчĕ.